

РЕЗОЛЮЦІЯ
за результатами проведення
V Всеукраїнської науково-практичної конференції
«РЕАЛІЗАЦІЯ ПРАВ ЛЮДИНИ У ДІЯЛЬНОСТІ
ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ В УМОВАХ ОКУПАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ
ТЕРИТОРІЙ»

30 вересня 2022 року відбулась Всеукраїнська науково-практична конференція «Реалізація прав людини у діяльності правоохоронних органів в умовах окупації українських територій».

Метою Всеукраїнської науково-практичної конференції було висвітлення та обговорення теоретико-прикладних питань, пов'язаних із визначенням прав людини в діяльності правоохоронних органів в умовах окупації українських територій. Приділено увагу таким ключовим напрямкам, як: конституційні та міжнародно-правові механізми та гарантії забезпечення прав людини в умовах збройних конфліктів; дотримання прав і свобод людини в умовах окупації українських територій у сфері кримінальної юстиції; адміністративно-правове забезпечення реалізації прав і свобод людини в сфері публічної влади в умовах окупації українських територій; захист прав, свобод та законних інтересів особи в сфері економічної безпеки в умовах збройного конфлікту; проблеми захисту прав людини в цивільних, господарських, трудових правовідносинах, правовідносинах з соціального забезпечення та захисту під час воєнних дій.

У науковому заході взяли участь: віце-президент Запорізької торгово-промислової палати, суддя Інгулецького районного суду міста Кривого Рогу Дніпропетровської області, судовий експерт відділу біологічних досліджень та обліку Івано-Франківського НДЕКЦ МВС, провідний юрисконсульт Івано-Франківського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України, начальник служби Повітряного командування «Схід» ПС ЗСУ, а також представники і здобувачі закладів освіти та наукових установ: Національного університету «Києво-Могилянська академія», Запорізького національного університету, Національного університету «Запорізька політехніка», Державної установи «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Макутова НАН України», Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, Харківського національного університету внутрішніх справ, Університету митної справи та фінансів, Академії Державної пенітенціарної служби, Луганського державного університету внутрішніх справ ім. Е.О. Дідоренка тощо.

Загалом до організаційного комітету науково-практичної конференції надійшло понад 90 тез доповідей з різних регіонів України.

На пленарному засіданні виступили представники судових, правоохоронних, інших органів, а також наукової спільноти: суддя Інгулецького районного суду міста Кривого Рогу Дніпропетровської області, судовий експерт відділу біологічних досліджень та обліку Івано-Франківського НДЕКЦ МВС, провідний юрисконсульт Івано-Франківського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України, начальник служби Повітряного командування «Схід» ПС ЗСУ, фахівчиня зі зв'язків з громадськістю Криворізького місцевого центру з надання безоплатної

вторинної правової допомоги, співробітники наукових лабораторій та професорсько-викладацький склад закладів вищої освіти системи МВС.

**За результатами обговорення доповідей
учасники V Всеукраїнської науково-практичної конференції
«Реалізація прав людини у діяльності правоохоронних органів в
умовах окупації українських територій»
сформулювали такі положення:**

1. В умовах збройного конфлікту проблема захисту прав людини стає більш актуальною й гострою, оскільки ординарні механізми забезпечення та дотримання прав і свобод людини, розраховані на мирний час, стають менш ефективними, а життя й здоров'я особи перебувають під постійною загрозою військових небезпек і поневірянь. Забезпечення мирного співіснування людей та захист миру і добробуту є головними завданнями будь-якої держави. Країни усього світу спрямовують значні зусилля та ресурси для створення та функціонування міжнародних організацій, метою яких є недопущення збройних конфліктів, наслідком яких є масове порушення прав людини. Діяльність значної кількості міжнародних організацій спрямована саме на забезпечення безпеки своїх країн-членів.

2. Сьогодні з боку держави не лише створюються важливі передумови для врегулювання збройного конфлікту, що має місце на території Донецької та Луганської областей, а й звертається неабияка увага до створення належних умов для гарантування реалізації громадянами усіх наданих їм Конституцією України прав і свобод. І у зв'язку з цим важливого значення набуває створення умов для реалізації прав громадян саме під час врегулювання збройного конфлікту та забезпечення правопорядку, недопущення порушення вказаних прав з боку правоохоронних органів, сприяння у їх реалізації.

3. Основними положеннями, які складають зміст нормативного регулювання режиму військової окупації з позицій міжнародного права, є такі: 1) військова окупація не є підставою для зміни державної території; 2) режим військової окупації є наслідком воєнних дій, що призводять до зайняття збройними силами однієї держави усієї чи частини території іншої держави; 3) військова окупація має тимчасовий характер; 4) держава-окупант несе відповідальність за порушення норм, що регулюють режим окупації.

4. Основними напрямками захисту прав і свобод цивільного населення під час воєнного стану є вжиття заходів для звільнення всіх незаконно затриманих чи утримуваних окупаційною владою громадян України, а також іноземців та осіб без громадянства, які на законних підставах перебували на момент їх затримання на території України та надання правової й гуманітарної допомоги, у тому числі із залученням міжнародної допомоги, зокрема надання медичних та соціальних послуг на звільнених Україною територіях.

5. Забезпечення прав людини в Україні в умовах збройного конфлікту є досить складним завданням, яке пов'язане з ефективною реалізацією охоронної функції держави. Це передбачає не лише удосконалення законодавства України, покликаного стати на захист права і свобод громадян України в період збройної агресії, але й напряду стосується встановлення, розшуку та притягнення до відповідальності осіб, винних у вчиненні воєнних злочинів та

порушенні норм міжнародного гуманітарного права.

6. Воєнний стан не є приводом для беззаконня, а існуючі обмеження передбачені Конституцією України та Законами України, які діють лише на період цього стану і підлягають виключній охороні. Попри нинішні важкі умови Україна як європейська держава, з європейськими цінностями намагається на вищому рівні забезпечувати права людини і громадянина. Вважаємо, що тимчасові обмеження та звуження певних прав є доцільними і правомірними, спрямовані на захист національної безпеки та цілісності України.

7. Змістом обмежувальних чи примусово-зобов'язувальних заходів, які запроваджені чи можуть бути запроваджені в Україні у межах правового режиму воєнного стану, є: встановлення (посилення) охорони об'єктів державного значення, об'єктів державного значення національної транспортної системи України та об'єктів, що забезпечують життєдіяльність населення, і введення особливого режиму їх роботи; запровадження трудової повинності для окремих категорій працездатних осіб; використання потужностей та трудових ресурсів підприємств, установ і організацій усіх форм власності для потреб оборони, зміна режиму їхньої роботи; примусове відчуження майна, що перебуває у приватній або комунальній власності, вилучення майна державних підприємств, державних господарських об'єднань для потреб держави; запровадження комендантської години, встановлення спеціального режиму світломаскування; встановлення особливого режиму в'їзду і виїзду, обмеження свободи пересування громадян, іноземців та осіб без громадянства, а також руху транспортних засобів; перевірка документів у осіб, а в разі потреби проведення огляду речей, транспортних засобів, багажу та вантажів, службових приміщень і житла громадян, за винятком обмежень, встановлених Конституцією України; порушення у порядку, визначеному Конституцією та законами України, питання про заборону діяльності політичних партій, громадських об'єднань, якщо вона спрямована на ліквідацію незалежності України, зміну конституційного ладу насильницьким шляхом, порушення суверенітету і територіальної цілісності держави, підрив її безпеки, незаконне захоплення державної влади, пропаганду війни, насильства, на розпалювання міжетнічної, расової, релігійної ворожнечі, посягання на права і свободи людини, здоров'я населення; встановлення у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, заборони або обмеження на вибір місця перебування чи місця проживання осіб на території, на якій діє воєнний стан; встановлення для фізичних і юридичних осіб військово-квартирної повинності; проведення евакуації населення, якщо виникає загроза його життю або здоров'ю, а також евакуації матеріальних та культурних цінностей; інтернування громадян іноземної держави, яка загрожує нападом чи здійснює агресію проти України, та низка інших заходів.

**Організаційний комітет
Всеукраїнської науково-практичної конференції**